

POLITIEKE PEILING I&O RESEARCH

VVD LIJDT NAUWELIJKS ONDER AFTREDEN V.D. STEUR

2 februari 2017

VVD en PVV gelijk aan kop; GroenLinks; D66, CDA, SP en PvdA in subtop

In de I&O-peiling gaan PVV (net als twee weken geleden op 26 zetels) en VVD (van 26 naar 25 zetels) gelijk aan kop.

GroenLinks (18 zetels), D66 (15), CDA (14), SP (13) en PvdA (12) vormen – op afstand – de subtop.

Van de kiezers die twee weken geleden kozen voor de VVD kiest 84% deze partij nu opnieuw. Van de lastige week die de VVD doormaakte in de periode tussen de twee peilingen lijkt ze nagenoeg geen last te hebben. Mark Rutte krijgt juist veel waardering: een duidelijke premiersbonus. Hij wordt maar liefst 38 keer positief genoemd in de open toelichtingen, waarbij men vaak zijn doorzettingsvermogen roemt: *"Het is de partij die de afgelopen jaren heeft bewezen dingen voor elkaar te krijgen. Waarbij ik veel respect heb voor Rutte die ondanks alle tegenstromen koers weet te houden."*

Het aftreden van minister Van der Steur en de Teevendeal worden door sommigen wel genoemd maar vaak afgedaan als een slippertje: *"De affaire rond het bonnetje is een storm in een links glas water en gaat in feite inhoudelijk over niets"*. Er zijn echter ook kiezers die de VVD om deze reden wel de rug toe keren. Een D66-stemmer: *"De VVD komt afspraken en beloften niet na. En hebben nu toch wel erg veel rotte appels in de gelederen."* Het uitsluiten van de PVV voor een volgende regering en de brief die Rutte schreef in de landelijke kranten ("Normaal. Doen.") lijken hun effect niet te missen.

De PvdA levert 5 zetels in en gaat van 17 naar 12 zetels. Het verschil met de vorige I&O-peiling is echter grotendeels te wijten aan een andere weegmethode. (Zie de uitgebreidere verantwoording op pagina 8).

Vooraf veel twijfel op links

Op de vraag of men andere partijen overweegt zien we vooral op links nog veel twijfel. In totaal twijfelt nog zo'n 70 procent. Het meest genoemd als tweede (of derde) keuze zijn D66 en GroenLinks (beide 12 procent), gevolgd door het CDA (10 procent). We zien dat de zekerheid waarmee men zegt voor GroenLinks (23 procent), SP (22), D66 (24) of PvdA (33) te kiezen, (veel) lager ligt dan bij VVD (41 procent) en PVV (33). Voor GroenLinks-kiezers komen D66, PvdA, SP en PvdD nog in aanmerking. Bij D66-kiezers zien we dat er getwijfeld wordt tussen deze partij en GroenLinks, VVD en PvdA.

Conclusie: het is nog steeds niet zeker wie het voortouw kan nemen op links.

Verantwoording

Dit blijkt uit landelijk representatief onderzoek van **I&O Research** onder 2.987 Nederlanders van 18 jaar en ouder. Het onderzoek werd uitgevoerd tussen vrijdag 27 januari tot en met dinsdagochtend 31 januari 2017.

De onderzoeksresultaten zijn na herweging op geslacht, leeftijd, regio en opleidingsniveau representatief voor de stemgerechtigde Nederlanders van 18 jaar en ouder, voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard.

Gewijzigde weegmethode

Eerdere I&O-peilingen werden ook herwogen op stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2012. Daar is deze keer niet voor gekozen en dit zullen we ook bij de volgende peilingen niet meer doen. De wijziging in de herweging heeft vooral effecten voor de PvdA (was voorheen te hoog) en SP en D66 (waren voorheen iets te laag).

Meer informatie

- Peter Kanne (06-31943707)

*Overname uit deze publicatie is alleen toegestaan met expliciete vermelding van **I&O Research** als bron.*

Politieke peiling 31 januari

VVD en PVV gelijk aan kop

In de I&O-peiling is bovenin zo goed als niets veranderd. De PVV blijft staan op 26 zetels, de VVD levert een zeteltje in en komt op 25 zetels. Rekening houdend met nauwkeurigheidsmarges zijn de PVV en VVD even groot. PVV en VVD zijn beide wel significant groter dan de nummer 3: GroenLinks (met 18 zetels).

GroenLinks, D66, CDA, SP in subtop

De PvdA levert vijf zetels in en gaat van 17 naar 12 zetels. SP (plus 3, nu 13 zetels) en D66 (plus 2, nu 15) vinden de aansluiting bij GroenLinks (min 1, nu 18) en CDA (-1, nu 14).

DENK en Forum voor Democratie handhaven zetel

Net als twee weken geleden halen DENK en Forum voor Democratie een zetel in de I&O-peiling. De Piratenpartij moet de eerder gescoorde zetel weer inleveren (in percentages gaat de Piratenpartij van 0,7 naar 0,5 procent).

Tabel 1 Zetelpeiling¹

(exclusief blanco, weet ik niet en wil ik zeggen. Basis: "zeker van plan te gaan stemmen ", n=1.906 31 januari 2017)

	TK ²	PEILING													VERSCHIL	
		Zetels													Zetels	
	Sept 2012	Juli '15	Sep. '15	Dec. '15	Jan. '16	Feb. '16	Mrt '16	Jun. '16	Sep. '16	3 nov '16	21 nov. '16	20 dec. '16	16 jan. '17	31 jan '17	+/- t.o.v 16-1	+/- t.o.v TK12
VVD	41	28	29	27	26	26	27	27	28	28	27	23	26	25	-1	-16
PvdA	38	16	18	17	15	17	19	16	19	18	17	16	17	12	-5	-26
PVV	15	17	20	24	27	26	25	31	27	21	30	33	26	26	0	+11
SP	15	21	18	17	16	16	16	17	14	15	15	11	10	13	3	-2
CDA	13	16	18	17	17	15	16	16	13	16	12	12	15	14	-1	+1
D66	12	20	15	17	18	16	16	12	13	16	13	15	13	15	2	+3
ChristenUnie	5	5	5	6	6	6	6	6	5	6	6	5	5	7	2	+2
GroenLinks	4	13	11	13	14	14	14	12	14	14	12	18	19	18	-1	+14
SGP	3	3	3	4	4	4	3	4	3	4	4	4	4	4	0	+1
PvdD	2	5	4	4	3	5	4	3	3	5	4	4	5	5	0	+3
50 Plus	2	6	9	4	4	5	4	6	9	6	9	8	7	9	2	+7
VNL	-	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0
DENK	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	1	1	0	1
Piratenpartij	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	1	1	0	-1	0
Forum vr Dem.	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	1	1	0	0
GeenPeil	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0
Nwe Wegen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0
Artikel 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0
TOTAAL	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150		

Bron: I&O Research 2017

¹ Vraagstelling: Stel dat u op 15 maart gaat stemmen, op welke partij zou u dan stemmen?

² Geen rekening gehouden met opstappen Kamerleden PVV, PvdA, VVD en 50 Plus.

Tabel 2**Zetelpeiling** Tweede Kamer maart 2015 – januari 2017 (% van de stemmen)

(exclusief blanco, ongeldig, weet ik niet en wil ik niet zeggen. Basis: "zeker van plan te gaan stemmen", n=1.906)

PEILING TK – I&O RESEARCH %													
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
	Juli '15	Sept. '15	Dec. '15	Jan. '16	Feb. '16	Mrt. '16	Jun. '16	Sep. '16	3 Nov. '16	21-11 '16	20-12 '16	16-1 '17	31-1 '17
VVD	18,3	18,8	17,6	16,9	17,0	18,0	17,4	18,5	18,1	17,7	14,9	16,9	16,2
PvdA	10,5	12,0	11,1	9,7	11,5	12,4	10,2	12,5	11,7	11,2	10,8	11,2	8,1
PVV	11,4	13,1	15,6	17,6	16,9	16,2	20,3	17,6	14,0	19,4	21,4	17,0	16,7
SP	13,4	12,2	11,2	10,7	10,7	10,9	11,3	9,2	9,6	9,5	7,2	6,5	8,5
CDA	10,4	11,6	11,2	10,9	9,8	10,6	10,8	8,9	10,2	7,9	8,0	9,4	9,0
D66	13,2	9,9	11,1	12,1	10,3	10,4	8,0	8,4	10,4	8,6	9,7	8,7	10,0
ChristenUnie	3,8	3,8	4,2	4,4	4,2	3,9	3,9	3,3	3,9	4,4	3,7	3,7	4,7
GroenLinks	8,4	7,7	8,9	9,2	9,4	9,0	7,8	9,5	9,6	8,0	11,5	12,6	11,4
SGP	2,4	2,1	2,7	2,6	2,8	2,5	2,8	2,2	3,0	2,8	2,8	2,6	3,1
PvdD	3,5	2,8	2,9	2,6	3,4	2,9	2,5	2,2	3,6	2,6	2,8	3,2	3,3
50 Plus	4,0	5,9	2,9	2,9	3,6	3,1	4,4	6,4	4,4	5,8	5,2	4,7	5,8
VNL	0,6	0,0	0,4	0,3	0,0	0,0	0,6	1,3	0,8	1,0	0,6	0,3	0,3
DENK	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,3	0,3	0,3	1,1	1,1
Piratenpartij	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,3	0,4	0,8	0,7	0,5
Forum v D	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,3	0,5	0,0	0,7	0,8
GeenPeil	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	0,2	0,1
Nwe Wegen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,2	0,2
Artikel 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,2
TOTAAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bron: I&O Research 2017

Tussen welke partijen twijfelt men?

Op de vraag 'Zijn er andere partijen die voor u in aanmerking komen om op te stemmen?' zien we het aandeel "nee, mijn keuze staat vast" stijgen van 25 procent in november 2016 naar 30 procent nu. Het meest genoemd als tweede (of derde) keuze zijn D66 en GroenLinks (beide 12 procent), gevolgd door het CDA (10 procent).

VVD (7 procent) en PVV (6 procent), de grootste twee partijen, zijn minder vaak een alternatief voor de partijen. Verder valt op hoe weinig de huidige beoogde kiezers van VVD en PVV deze twee partijen als alternatief zien: in beide gevallen slechts een op de tien. VVD-stemmers hebben vaker D66 (24 procent) en het CDA (18 procent) als alternatief. PVV-stemmers kijken ook naar 50 Plus (18 procent).

Op links (progressief) wordt beduidend meer naar elkaar gekeken. In de eerste plaats zien we dat de zekerheid waarmee men zegt voor GroenLinks (23 procent), SP (22), D66 (24) of PvdA (33) te kiezen, (veel) lager ligt dan bij VVD (41 procent) en PVV (33).

Voor GroenLinks-kiezers komen D66, PvdA, SP en PvdD nog in aanmerking. Bij D66-kiezers zien we dat er getwijfeld wordt tussen deze partij en GroenLinks, VVD en PvdA.

Ook CDA-kiezers zijn niet erg zeker van hun stem (25% is dat wel), zij twijfelen tussen CDA, ChristenUnie, D66 en VVD.

Tabel 3

Partij van eerste voorkeur versus 2de, 3de voorkeur etc. (basis: van plan te gaan stemmen. Nov 2016 versus jan 2017)

PARTIJ VAN 1 ^{STE} VOORKEUR:	TOTAAL		VVD		PVDA		PVV		SP		CDA		D66		CU		GL		50+	
PARTIJ VAN 2 ^{DE} , 3 ^{DE} VOORKEUR:	nov	jan	nov	jan	nov	jan	nov	jan	nov	jan	nov	jan	nov	jan	nov	jan	nov	jan	nov	jan
Geen andere partij, mijn keuze staat volledig vast	25	30	31	41	22	33	32	35	21	22	24	25	18	24	26	33	14	23	17	15
VVD	8	7	0	0	4	3	14	11	2	2	22	14	19	18	5	4	2	3	12	11
PvdA	8	8	3	5	0	1	2	1	14	10	4	4	25	13	4	5	28	24	7	9
PVV	6	6	12	10	1	1	0	1	10	10	8	9	3	1	1	0	0	3	21	20
SP	10	8	2	2	19	13	13	7	0	0	3	4	10	5	1	9	30	18	14	20
CDA	10	10	22	18	3	5	7	7	5	7	0	0	8	9	33	29	4	4	13	17
D66	13	12	23	24	31	27	1	1	9	8	16	14	0	0	2	5	23	26	12	10
ChristenUnie	4	6	1	3	2	2	1	2	6	2	18	21	2	3	0	0	4	4	3	1
GroenLinks	12	12	3	4	42	37	1	2	20	23	7	6	30	34	5	5	0	0	7	6
SGP	2	2	2	2	0	0	1	2	0	1	2	2	0	0	29	14	0	0	1	0
Partij voor de Dieren	4	5	1	1	2	3	5	6	10	8	2	0	2	3	0	1	17	14	5	3
50 Plus	11	8	7	5	6	2	18	18	22	12	16	7	9	6	3	4	7	7	0	1
Piratenpartij	1	1	1	0	0	1	2	2	5	1	0	0	1	0	0	0	1	1	1	2
VNL	3	2	0	2	0	0	12	7	2	2	0	0	0	0	2	0	0	0	2	2
DENK	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1
Forum voor Democratie	1	1	0	0	0	1	3	2	2	0	1	1	0	1	0	0	1	0	2	2

Switchgedrag

Hoewel VVD en PVV stabiel op respectievelijk 26 en 25 staan, is er wel enig switchgedrag.

PVV

De PVV wint ten opzichte van de Tweede Kamerverkiezingen van 2012 vooral zetels van de VVD, SP en in mindere mate van CDA en PvdA. Ten opzichte van twee weken geleden verliest de PVV stemmen aan de VVD (4%), Forum voor Democratie (2%) en mensen die nu geen keuze kunnen maken (6%). De PVV wint iets van 50 Plus en de PvdA. Per saldo blijft het zetelaantal daarmee gelijk (26 zetels).

Mensen die op de PVV stemmen doen dat grotendeels uit afkeer van immigratie en "islamisering". Daarnaast is een stem op de PVV voor een belangrijk deel een tegenstem. Opvallend is het grote aantal "linkse" argumenten dat PVV-kiezers geven om op deze partij te stemmen.

De islamieten krijgen alles en discrimineren ons in onze eigen land. Maar voor hen is alles en voor onze gehandicapten en ouderen is alleen maar armoede en vernedering.

Immigratiebeleid en EU beleid. De rest van de partij zuigt helaas apenballen maar dit is de enige mogelijkheid om voor de simpele burger een signaal af te geven aan de elite die de voeling met het volk al jaren he-le-maal kwijt is. C'est ca. (Fortuyn)

Omdat de PVV in mijn ogen staan voor Nederlanders eerst, terwijl het nu vluchtelingen eerst is. Ik vind het niet normaal dat vluchtelingen van alles krijgen, huurhuizen terwijl Nederlanders 12 jaar op een wachtlijst moeten staan er voor. Inboedel en geld om opleidingen te doen...terwijl de Nederlanders die ziek zijn worden aan hun lot overgelaten. Gedwongen worden om te werken en geen geld krijgen voor omscholing of wat dan ook. Terwijl dat de mensen zien die Nederland opgebouwd hebben.

Dit is mijns inziens de enige partij momenteel die opkomt voor de belangen voor de lage inkomens en luistert wat er mis gaat in onze samenleving.

Altijd VVD gestemd, zeer ontevreden over het huidige kabinet en de leugenachtige Rutte. PVV laat tegengeluid horen.

Ben niet trots op Geert maar ben helemaal klaar met de zittende orde en misschien maakt Geert er een puinhoop van, maar wat er nu zit is zo slecht en het kan maar beter compleet instorten om dan fris opnieuw te beginnen.

De 'gevestigde' orde belooft al jaren van alles en komen deze belofte niet na. Misschien dat de PVV daar eens verandering in kan aanbrengen. En ik vind het een grote schande en aanval op de democratie dat een partij op voorhand wordt uitgesloten van samenwerking. Dan hebben verkiezingen geen zin meer als de 'heren' vooraf al bepalen wie met wie zal gaan regeren.

VVD

Van de kiezers die twee weken geleden kozen voor de VVD kiest 84% deze partij nu opnieuw. Verder verliest de partij van Mark Rutte wat kiezers aan D66 (2%), 50 Plus (2%) en de PVV (1%), maar vooral aan mensen die het nu niet weten (11%). De VVD wint wat stemmen van CDA, PVV en PvdA. VVD-kiezers lichten hun keuze voor de VVD veelal toe met de waardering voor het kabinetsbeleid, de manier waarop de liberalen het land door de economische crisis loodsten. Vooral premier Rutte krijgt veel waardering: een duidelijke premiersbonus. Mark Rutte wordt maar liefst 38 keer positief genoemd, waarbij vaak zijn doorzettingsvermogen in moeilijke tijden wordt geroemd:

"Het is de partij die de afgelopen jaren heeft bewezen dingen voor elkaar te krijgen. Waarbij ik veel respect heb voor Rutte die ondanks alle tegenstromen koers weet te houden."

Het aftreden van minister Van der Steur en de Teevendeal worden door sommigen wel genoemd maar vaak afgedaan als een slippertje of als een storm in een glas water. Een VVD-kiezer vat het als volgt samen:

"De premier heeft het de afgelopen regeerperiode economisch goed gedaan. De affaire rond het bonnetje is een storm in een links glas water en gaat in feite inhoudelijk over niets."

De brief die Rutte schreef in de landelijke kranten wordt eveneens aangehaald en goed gewaardeerd. In combinatie hiermee: ook het uitsluiten van de PVV lijkt zijn effect te hebben op kiezers die de PVV uit de regering willen houden:

"Door de brief die Rutte bijna een week geleden in alle landelijke dagbladen heeft laten publiceren, zie ik nu een alternatief voor de toch wat te populistische PVV."

D66

Ten opzichte van twee weken geleden wint D66 drie zetels (nu 15 zetels). De partij wint in vergelijking tot 2012 van links en rechts: VVD en PvdA. Ten opzichte van twee weken geleden van PvdA en GroenLinks.

D66 wordt gewaardeerd omdat het een – in de ogen van haar kiezers – genuanceerde, sociaal-liberale partij is. Vooral standpunten met betrekking tot ethische onderwerpen (euthanasie, donorstelsel), onderwijs, milieu, Europa en de economie worden spontaan genoemd. Een enkeling geeft aan dat de stem voor D66 ook is ingegeven als protest tegen de VVD.

Dat het een fatsoenlijke partij is en schuwt het debat met tegenstanders niet. Daarnaast voorstander voor beleid automatisch donor.

Genuanceerd geluid, aandacht voor milieu en onderwijs.

Euthanasie wetgevingsvoorstel Pia Dijkstra

Een partij die de PVV c.s. goed en terecht tegenspel biedt

Duidelijke en constructieve plannen voor de toekomst wat betreft Zorg, onderwijs, aanpakken van de exorbitante rijken en de multinationals

Ik stem al jaren op D66, van de gevestigde partijen voeren zij als enige een sociaalliberaal beleid, waar ik mij voor het grootste deel in kan vinden.

De VVD komt afspraken en beloften niet na. En hebben nu toch wel erg veel rotte appels in de gelederen. Het is meer omdat ik de VVD zat ben en D66 een alternatief is.

Ik twijfel tussen D66 en VVD maar ik ben bang dat VVD misschien met PVV gaat samenwerken

PvdA

De PvdA levert 5 zetels in. Het verschil met de vorige I&O-peiling is echter grotendeels te wijten aan een andere weegmethode (zie de verantwoording). Ten opzichte van twee weken geleden verliest de PvdA aan D66, 50 Plus, de VVD en kiezers die (even) geen voorkeur kunnen noemen. De PvdA wint alleen iets van de SP. Ten opzichte van 2012 verliest de PvdA vooral zetels aan GroenLinks, en in mindere mate aan SP, D66, PVV en 50 Plus.

De PvdA-stemmers stemmen – het meest van alle partijen – relatief vaak op deze partij omdat ze dat altijd doen. Inhoudelijk doet men dat omdat men een sociaal, rechtvaardig beleid wil, waarbij zorg, werk en eerlijk delen de kernwoorden zijn. Verder stemmen veel PvdA-kiezers op de PvdA omdat men waardeert dat de sociaaldemocraten in 2012 de regeringsverantwoordelijkheid hebben genomen. Waar Rutte echter een premiersbonus krijgt, kan Asscher niet rekenen op een 'vicepremiersbonus'. Zijn naam wordt slechts drie keer positief genoemd. Wel krijgen PvdA-bewindslieden waardering voor het gevoerde beleid.

Zorg voor de zwakkeren in de samenleving.

Stem ik altijd op, wil niet zeggen dat ik het met alles eens ben. Maar ja, je moet wat. Van de rechterkant moet ik niets hebben en de echte middenpartijen eigenlijk ook niet. SP zou kunnen maar spreekt me toch niet zo aan, hebben op enkele punten over asiel beleid het zelfde idee als PVV, en daar moet ik niets van hebben. GroenLinks vind ik tot heden een salonsocialistische partij.

Om weer ergens voor te gaan staan, niet zo'n grote versnippering van kleine partijen. In essentie is de PvdA toch de partij die voor het volk staat en opkomt voor iedereens rechten. Dat Asscher nu leider is telt mee om te stemmen..

Ze hebben al jaren mijn steun. Ik vind dat er goede politici zijn en dat ze ook in de afgelopen regeerperiode het goed hebben gedaan.

Onderzoeksverantwoording

De vragenlijst kon worden ingevuld van vrijdag 27 januari tot en met dinsdagochtend 31 januari 2017. Aan dit onderzoek namen 2.987 Nederlanders van 18 jaar en ouder deel. Het grootste deel van de deelnemers is afkomstig uit het I&O Research Panel (n=2.672), n=106 deelnemers zijn via PanelClix benaderd voor dit onderzoek en n=209 Nederlanders met een migratie-achtergrond werden face-to-face bevraagd. Deze laatste groep beantwoordde slechts de peilingvragen plus de onderwerpen die bijdragen aan de stemvoorkeur. De overige 2.778 respondenten vulden de gehele vragenlijst in.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). De respondenten hebben geen financiële vergoeding gehad voor hun aanmelding voor het panel. Ook voor deelname aan dit onderzoek kregen respondenten uit het I&O Research Panel geen vergoeding.

Gewijzigde herweging

De onderzoeksresultaten zijn herwogen na herweging op geslacht, leeftijd, regio en opleidingsniveau. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard. Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken.

Eerdere I&O-peilingen werden ook herwogen op stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2012. Daar is deze keer niet voor gekozen en dit zullen we ook bij de volgende peilingen niet meer doen. IJking van deze achtergrondvariabele op een nameting uit 2012 heeft laten zien dat er te veel verschil zit tussen wat mensen in 2012 hebben gestemd en wat ze zich daar enkele jaren later van kunnen herinneren. Voor het grootste deel van het I&O Research Panel is deze vraag sinds 2014 'op herinnering' gesteld.

Bovendien is deze zetelpeiling samengesteld op basis van degenen die 'zeker' van plan zijn te gaan stemmen, waar dit hiervoor nog was gebaseerd op degenen die 'zeker' of 'waarschijnlijk' van plan zijn te gaan stemmen.

I&O Research

I&O Research is een maatschappelijk betrokken bureau voor beleids- en marktonderzoek. Het is onze missie bij te dragen aan beter onderbouwde keuzes van onze klanten, op basis van onderzoek en advies. Wij werken voor overheids- en non-profitorganisaties. I&O Research is de laatste jaren gegroeid tot het zevende marktonderzoeksbureau van Nederland. In de sector 'overheid & onderwijs' is I&O Research de nummer 1 (volgens de MarktOnderzoeksAssociatie, MOA). I&O Research heeft vestigingen in Amsterdam en Enschede.

I&O Research is lid van de MarktOnderzoeksAssociatie (MOA), maakt deel uit van de Research Keurmerk Groep en onderschrijft de internationale ICC/ESOMAR gedragscode voor markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. I&O Research is ISO 9001- en ISO 20252-gecertificeerd. Het online onderzoekspanel (I&O Research Panel) is ISO 26362-gecertificeerd. Dit is de norm voor online en offline access panels.